

Hygieniapassin suorittaminen tarveperustaisesti lukioissa ja ammattiopisto Variassa

VD/4143/12.00.01.00/2024

Toisen asteen koulutuksen palvelualueella kehitetään strategian mukaisesti joustavia oppimisen polkuja toisen asteen koulutuksen opiskelijoille. Tavoitteena on, että ammattiopisto Variassa ja lukioissa opiskeleville voidaan tarjota opiskelijan tarvitsemaa osaamista koko toisen asteen tarjonnasta tarveperustaisesti. Kehittämistyötä on tehty kokeilujen kautta, jonka myötä syksyllä 2023 tarjottiin lukio-opiskelijoille mahdollisuutta suorittaa hygieniapassi osana joustavien opintopolkujen kehittämistä. Tämän kokeilun tavoitteena oli lisätä opiskelijoiden työelämäymmärrystä sekä luoda paremmat mahdollisuudet saada työelämäkokemusta ja esimerkiksi ensimmäinen työpaikka. Hygieniapassin suorittamiseksi tarvittavat sisällöt opiskellaan itsenäisesti. Hygieniapasseja suoritettiin syksyllä noin 200 kpl, ja passin suorittaminen maksoi toisen asteen koulutuksen palvelualueella vuonna 2023 yhteensä noin 1200 €, 6€/kpl. Lisäksi kustannuksia tuli hygieniapassitestin testipäivien järjestelyihin ja kokeiden tarkistamiseen liittyen. Syksyn kokeilussa ei ollut rajattu tarkemmin kohderyhmää, vaan kaikki kiinnostuneet lukiolaiset saivat osallistua hygieniapassitestiin.

Vantaan opetuslautakunta on päätöksellään 16.4.2018§ 10 päättänyt osana ammatillisen koulutuksen opiskelijoilta perittävien maksujen perusteita, että ”d) Luovutaan alkusammutus-, anniskelupassi-, ensiapu-, hygieniapassi-, tieturva-, tulityö- ja työturvallisuuskorttien maksuista ja opiskelijoille hankitaan ammattiopisto Varian toimesta vain ne kortit, joita opetussuunnitelman perusteet tai työpaikalla tapahtuva oppiminen edellyttävät”.

Joustavien opintopolkujen kehittämisen näkökulmasta on perusteltua laajentaa mahdollisuus Vantaan Varian ja lukioden opiskelijoille suorittaa maksutta hygieniapassi tarveperusteisesti, kun sen suorittaminen tukee opiskelijan tavoitteita, vaikka hygieniapassi ei suoraan sisälly opetussuunnitelman/ toteutussuunnitelman perusteisiin tai työpaikalla tapahtuvaan oppimiseen. Tällaisia tavoitteita voisi olla esimerkiksi työelämäosaamisen vahvistaminen ja sen myötä työpaikan saaminen.

Hygieniapassisuorituksen antaminen opiskelijalle maksaa vuonna 2024 kaupungille 8€/kpl. Tarkoituksena on jatkossa määrittää tietyt koepäivät ja osallistujamäärät. Hygieniapassin suorittaminen maksutta edellyttäisi, että opiskelija keskustelee suorittamisesta oppilaitoksessa opinto-ohjaajansa tai vastuupettajansa kanssa, minkä jälkeen hygieniapassin suorittaminen kerryttää opiskelijan henkilökohtaiseen opintosuunnitelman (HOPS) tai henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS) mukaisia opintoja.

Mikäli hygieniapassi ei kerrytä opiskelijan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisia opintoja eikä se kuulu tutkinnon perusteisiin, opiskelijoille voitaisiin tarjota mahdollisuus osallistua hygieniapassitestiin, mikäli vapaita paikkoja testipäivässä olisi, mutta opiskelijalta peritäisiin 38 euron maksu.

Oppivelvollisuuslain (1214/2020) 17 §:n mukaan opetuksen edellyttämät oppimateriaalit sekä työvälineet, -asut ja -aineet ovat opiskelijalle maksuttomia. Maksuttomia eivät kuitenkaan ole erityistä harrastuneisuutta painottavissa koulutuksissa tarvittavat opiskelijan henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetut soittimet, urheiluvälineet tai muut vastaavat välineet ja tarvikkeet, joita opiskelija voi käyttää myös muutoin kuin opetuksen yhteydessä.

Opintoja täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkistä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista voidaan periä kohtuullisia maksuja. Oppivelvollisuuslain esitöissä (HE 173/2020,

Säännöskohtaiset perustelut, 17 §) on todettu, että opetuksen tulisi olla aina maksutonta. Koulutuksen järjestäjä voisi kuitenkin tarjota esimerkiksi soveltavia erikoiskursseja- tai opintojaksoja, joihin sisältyvistä muista kuin opetukseen liittyvistä kustannuksista voitaisiin periä maksuja. Esimerkkinä tällaisista voisivat olla esimerkiksi ravintovierailut tapakasvatuksen yhteydessä tai lentolupakirjan hankinta.

Perittävän maksun kohtuullisuutta arvioitaisiin suhteessa vierailun tai tapahtuman kustannuksiin. Esimerkiksi ulkomaille suuntautuvan opintomatkan kustannukset voisivat nousta melko korkeiksikin. Maksuina voitaisiin periä korkeintaan vierailusta tai tapahtumasta aiheutuvat kustannukset, kuten pääsylipun hinta tai kuljetuskustannukset.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 4.6.2024 § 11

Toisen asteen koulutuksen johtajan esitys:

Päätetään, että

- a) Tarjotaan tarveperustaisesti hygieniapassin suorittaminen maksutta niille opiskelijoille, joita opetussuunnitelman perusteet tai työpaikalla tapahtuva oppiminen edellyttävät sekä niille opiskelijoille, joiden HOPSin tai HOKSin toteuttamista hygieniapassi kerryttää.
- b) Peritään 38 euron maksu opiskelijalta, kun hygieniapassi ei kuulu tutkinnon perusteisiin tai se ei kerrytä opiskelijan HOPSin tai HOKSin mukaisia opintoja.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Toisen asteen koulutuksen palvelualue

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle

Lisätiedot:

Opetustoimen asiantuntija Eeva Ahtee, puh. 043 8268904, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Toisen asteen koulutuksen johtaja Ari Ranki, puh. 050 314 5378, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)